

Handläggare
Annelie Sjöberg
Telefon: 08-508 25 008

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 17 december 2013

Socialnämnden

Slutrapport om samverkansuppdraget mellan stadsdelsförvaltningarnas enheter för ekonomiskt bistånd och jobbtorgen

Förvaltningens förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden och Socialnämnden godkänner rapporten.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Charlotte Svensson
Förvaltningschef

Sammanfattning

I budget 2012 fick socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att i utökad samverkan utveckla ett gemensamt sätt att bedöma vilka som kan anses stå till arbetsmarknadens förfogande. Arbetsgrupper har under 2012 och 2013 arbetat med två olika bedömningsinstrument, ett för initial bedömning och ett för fördjupad bedömning. Pilotfaser har genomförts för båda instrumenten och arbetsgrupperna har utvärderat och utvecklat formerna för användandet. Från och med januari 2014 ska bedömningsinstrumenten användas fullt ut av samtliga stadsdelsförvaltningar och Jobbtorg. Visst utvecklingsarbete kvarstår. Bedömningsinstrumenten ska under 2014 kopplas till behovsbedömningskategorier, forskning ska påbörjas och en utbildningssatsning om bedömningsinstrumenten och Motiverande intervjuer (MI) ska genomföras.

Bakgrund

I budgeten för 2012 fick socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna uppdrag att i

utökad samverkan utveckla ett gemensamt sätt att bedöma vilka som kan anses stå till arbetsmarknadens förfogande och därmed vara aktuella för insatser från Jobbtorg Stockholm. Under 2012 var 7 395 personer inskrivna vid Jobbtorg Stockholm. 56,4 % avslutades under året, det vill säga kunde gå till arbete eller studier eller annan försörjning. Det är den högsta andelen sedan Jobbtorg Stockholm startade 2008. Av de inskrivna ungdomarna var det 67 % som avslutades. Av alla som avslutas från Jobbtorg Stockholm är det ca 80 % som fortfarande inte återkommit till försörjningsstöd 6 månader efter avslut. Resultaten för dem som kommer till Jobbtorg Stockholm är att betrakta som goda.

Utifrån budgetuppdraget skulle arbetsmarknadsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna tillsammans arbeta för att vidareutveckla och effektivisera samverkan mellan jobbtorgen och stadsdelsförvaltningarna Utvecklingsarbetet skulle leda till ökad tydlighet i uppdragen samt att samverkan mellan stadsdelsförvaltningarna och jobbtorgen upplevs som välfungerande och effektiv. Genom att förbättra utredningsmetoderna skulle den sökande kunna erbjudas insatser som bättre matchar det individuella behovet och därmed snabbare komma ut i egen försörjning I arbetet har ingått utveckling av bedömningsinstrument och systematiska arbetsmetoder.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor inom socialförvaltningen och staben för utveckling och utredning inom arbetsmarknadsförvaltningen.

Uppdragets genomförande

Uppdraget rörande gemensamma utrednings- och kartläggningsinstrument delades in i två delar; en för initial och en för fördjupad bedömning. Uppdraget har skett i samverkan med stadsledningskontorets uppdrag ”En väg in” som i flera delar anknyter till arbetet. Uppdragsorganisationen har bestått av en strategisk styrgrupp, en operativ styrgrupp, två uppdragssamordnare, två processtödjare samt en arbetsgrupp för initial bedömning och en för fördjupad bedömning. De två arbetsgrupperna har bestått av chefer och medarbetare från stadsdelsförvaltningarna och jobbtorgen. Uppdraget inleddes med en uppstartsdag i februari 2012 där ca 70 chefer från stadsdelsförvaltningar och Jobbtorg deltog i syfte att formera det praktiska genomförandet. Därefter har, utöver arbetsgruppsmöten

och nätverksmöten, fem större konferenser hållits med deltagare från stadsdelsförvaltningarna och Jobbtorg.

Samtliga berörda medarbetare på stadsdelsförvaltningarna och jobbtorgen har erbjudits halvdagsintroduktioner i både initial- och fördjupad bedömning. En pilotutbildning om bedömningsinstrumenten och MI har också genomförts.

Initial bedömning

Arbetsgruppen för initial bedömning valde att utveckla ett bedömningsinstrument för Stockholms stad. Materialet som tagits fram bygger på den grundutredningsmall som tidigare användes samt på de så kallade KNUT-kommunernas (KNUT är ett partnerskap mellan kommunerna Nynäshamn, Salem, Sundbyberg och Södertälje samt Sveriges Kommuner och Landsting) modell ”Instrument X” som där är använt och beprövat sedan 2007. Frågeområdena berör områden som den sökandes familj, sysselsättning, arbetsförutsättningar, utbildning och hälsa. De frågeområden som tas upp har enligt forskning relevans för om personen riskerar att bli långtidsarbetslös. Syftet är att i ett tidigt skede fånga upp områden där personen kan ha behov av stöd.

Kartläggningmaterialet har delats upp i tre delar med olika frågor. Den första delen med inledande frågor och grundläggande personuppgifter genomförs av mottagningsenheterna i samband med den första telefonkontakten. Del två med frågor som rör utbildning och arbetssökande används vid det första besöket på Jobbtorg. Den sista delen om bland annat hälsa och social situation går igenom med den sökande i samband med nybesöket på enheterna för ekonomiskt bistånd. Den tydliga uppdelningen förväntas leda till minskat dubbelarbete mellan stadsdelsförvaltningarna och Jobbtorg samt tydlighet i uppdragen.

För att testa materialet har tre pilotfaser genomförts. Efter varje pilotfas har arbetsgruppen reviderat materialet utifrån de erfarenheter som gjorts. I den sista pilotfasen, som avslutades sista november 2013, deltog samtliga stadsdelsförvaltningar och jobbtorg. De svårigheter som uppstått under processen har främst bestått i att många upplever att instrumentet tar mycket tid att genomföra. Alla enheter har också sedan tidigare haft utarbetade metoder för att hantera inkommande ärenden, vilket har lett till stora omställningar. Vissa frågor, som till exempel den om hot och våld, har upplevts som svåra att ställa på ett bra sätt.

För att kunna uppnå målen om rättssäkerhet och att matcha rätt behov mot rätt insats upplevs dock förändringen av de flesta som nödvändig.

Fördjupad bedömning

Arbetsgruppen för fördjupad bedömning valde att vara en del av Socialstyrelsens arbete med att ta fram ett kartläggningsinstrument. Instrumentet heter FIA (Förutsättningar Inför Arbete) och innehåller fördjupade frågor om bland annat utbildning, socialt nätverk, psykisk och fysisk hälsa, beroendefrågor, boende, närståendes situation, arbetsmarknadsinsatser och mål i fråga om arbete. Även här har en tydlig uppdelning gjorts mellan stadsdelsförvaltningarna och Jobbtorg. De intervjudelar som i första hand rör den sökandes sociala situation och hälsa genomförs av socialsekreteraren på enheterna för ekonomiskt bistånd. Frågeområden rörande utbildning och arbetssökande hanteras främst av Jobbtorg.

Även avseende FIA har pilotfaser genomförts och den sista kommer att avslutas 31 december 2013. Jennie Nybom från Socialstyrelsen ansvarar för instrumentet och därmed för utvecklingen av materialet. Även för FIA har det största utmaningen varit den tid som intervjun kräver.

Planering 2014

Från och med januari 2014 kommer båda bedömningsinstrumenten att användas fullt ut på samtliga stadsdelsförvaltningar och Jobbtorg. Visst utvecklingsarbete och uppföljningsarbete kvarstår dock. Arbetsgrupperna har påbörjat ett arbete med att koppla instrumenten till behovsbedömningskategorier för att kunna göra gemensamma bedömningar om omfattningen av stödbehovet och eventuella behov av parallella insatser från stadsdelsförvaltningen och jobbtorget. Forskning ska också kopplas till instrumenten. Detta arbete kommer att fullföljas under 2014.

Delar av arbetsgrupperna kommer även att vara delaktiga i den förstudie som krävs för att kartläggningsinstrumenten ska kunna integreras i paraplysystemet under 2014. Slutligen ska, för att kvaliteten på de professionella samtalen ska säkerställas ytterligare, en utbildningssatsning genomföras där instrumenten kopplas till Motiverande intervjuer (MI). Introduktioner i bedömningsinstrumenten kommer också att erbjudas löpande.

Projektet avslutas härmed och övergår enligt budgetuppdraget till ordinarie verksamhet.